

Előterjesztés
a 2015. február 26-án tartandó Képviselő-testületi ülésére

Tárgy: a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet megalkotása

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény (továbbiakban: Törvény) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) módosításával jelentősen átalakul a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere.

Az Szt. 134/E. §-a értelmében a települési önkormányzat képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28-áig megalkotja.

A jelenleg jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe kerül. Az aktív korúak ellátása keretében kétféle ellátástípus állapítható meg a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

A jelenleg szabályozott lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás, méltányossági közgyógyellátás és méltányossági ápolási díj 2015. március 1-jétől kikerül az Szt.-ből. A jelenleg már megállapított ellátásokat kifutó jelleggel biztosítja jogszabály 2014. december 31-ig.

A Szt. csak a kötelező ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza majd.

Az önkormányzatok által biztosított ellátás 2015. március 1-jétől a települési és rendkívüli települési támogatás lesz. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk szociálisan rászorultaknak rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

Az Szt. 45. § (1) bekezdése szerint: A képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt.

Az Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét csak példálózóan sorolja fel: Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen:

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- a gyógyszer-kiadások viseléséhez,
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

Az **önkormányzat kötelezettsége** abban áll, hogy **a települési támogatásról rendeletet alkosson**. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén, milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

Az Szt. által szabott **egyetlen kötelezettség** az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A **létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet**, a létfenntartási gond **meghatározása az önkormányzat jogosultsága**, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó **támogatás összegének meghatározásához**.

Az Szt. értelmében **rendkívüli támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni**, akik önmaguk, vagy családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatásához, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény 2. sz. mellékletének **III. pont 1. alpontja** tartalmazza „**a pénzbeli szociális ellátások kiegészítésének előirányzatát**”, mely a

- 2015. január-március hónapokban folyósított foglalkoztatást helyettesítő támogatásra kifizetett összegek 80 %-ának,
- az önkormányzat által 2015. évben fizetendő rendszeres szociális segély 90 %-ának,
- a 2015. március 1-jét megelőzően megállapított lakásfenntartási támogatásra kifizetett összegek 90 %-ának igénylésére szolgál.

Ugyanezen melléklet **III. pont 2. alpontja** tartalmazza a „**települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása**” előirányzatát, mely a 32 000 forint egy lakosra jutó adóerő-képesség alatti települési önkormányzatok egyes szociális jellegű feladataihoz járul hozzá.

A támogatás többek között a fenti ellátások önrésze, a közfoglalkoztatási feladatok egyéb állami támogatással nem fedezett részére, a gyermekétkeztetés térítési díjának szociális alapon történő egyedi mérséklésére vagy elengedésére, **az önkormányzati helyi hatáskörű pénzbeli és természetbeni ellátások nyújtására**, valamint az állampolgárok lakáshoz jutásának települési önkormányzatok általi, szociális alapon történő támogatására használható.

A Belügyminisztérium – a költségvetési törvény 2. melléklet Kiegészítő szabályok 1.e.) pontja alapján – közzétette az egyes települések támogatásának összegét, mely szerint **Déaványát ezen előirányzat keretében 16.752.860,- Ft illeti meg.**

Ebből kell biztosítani a korábbi éveknek megfelelően január és február hónapban **az aktív korúak ellátásának** (rendszeres szociális segély és foglalkoztatást helyettesítő támogatás) önjelét, amely várhatóan 1.150.000 Ft. A **normatív lakásfenntartási támogatás** önjelét, mely várhatóan 1.220.000 Ft, az **adósságkezelési szolgáltatás** önjelét 63.000 Ft összegben. **Méltányossági ápolási díj** a meglévő jogosultakkal számolva 70.000 Ft összegben tervezhető.

Déaványa Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 20/2013. (XII.13.) önkormányzati rendelete értelmében az **önkormányzati segéllyel** támogathatók a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek. 2015. március 1-jétől ez a támogatás a **rendkívüli települési támogatás** kategóriájának felelhet meg, melyre 2015. évre 17.000.000 Ft épült be a költségvetési rendeletbe.

Az önkormányzat által nyújtott/nyújtható ellátásokkal kapcsolatos változásokat az alábbiakban foglalom össze:

A települési támogatás jogosultsági feltételrendszerét – mint már írtam előterjesztésemben – teljesen szabadon alakíthatja ki az önkormányzat, a jogszabály egyetlen egy feltételt ír elő: „a havi rendszerességgel nyújtott települési támogatás – ide nem értve az lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére adható támogatást – havi összegét úgy kell szabályozni, hogy az nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.” Az Szt.-ben példálódzó jelleggel felsorolt négy jogcímet a törvényalkotó az önkormányzatok számára, melyek közül a helyi igények, a helyi problémák alapján az önkormányzat határozza meg azt a támogatási formát, amelyet biztosítani kíván. A lakásfenntartási támogatást továbbvinni

javasolom a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadásokra adható települési támogatás bevezetésével. A településen közel 600 család vagy egyedülálló személy veszi igénybe a lakásfenntartási támogatást, nagy az igény rá, nagy segítséget jelent számukra elsősorban a közüzemi szolgáltatók felé utalt természetbeni támogatás formájában nyújtott ellátás. A jogosultsági kört nem szűkítenénk, de nem tartanánk meg a lakásfenntartási támogatásnál alkalmazott fogyasztási egységet, hanem a családok jövedelemét és a lakás hasznos alapterületét alapul véve javasolom elfogadni a helyi szabályozást azaz a Jegyző a pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként települési támogatást nyújthat annak a kérelmezőnek a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át, az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött egyedülálló személy esetében az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át.

A települési támogatás mértéke:

- a) 0-50 m²-es hasznos alapterületű lakás esetén 2.500,-Ft,
- b) 51-100 m²-es hasznos alapterületű lakás esetén 3.000,-Ft,
- c) 101-150 m²-es hasznos alapterületű lakás esetén 3.500,-Ft.

A Szt. kimondja, hogy lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadásokra adható települési támogatást más jogszabály alkalmazásában lakásfenntartási támogatásnak kell tekinteni. A támogatást továbbra is a közüzemi szolgáltatók felé kívánjuk utalni, így a megállapított támogatás cél szerinti felhasználása biztosított. A helyi rendelet felülvizsgálatával párhuzamosan megkeressük a közüzemi szolgáltatókat, írásban jelezve azt, hogy továbbra is természetbeni támogatásként kívánja biztosítani önkormányzatunk a támogatást, kérjük az együttműködésüket.

Az adósságkezelési szolgáltatás a 2010. évben történt kedvező módosítást követően hatályosult valójában, az eltelt idő alatt elmondható, hogy harmadára csökkent az igénybevevők száma, melyhez hozzájárult a lakosok felelősségtudatosabb közműhasználata és a természetben nyújtott lakásfenntartási támogatás, nem javasolom a tovább szabályozását.

A méltányossági közgyógyellátást nem javasolom tovább szabályozni, mert a gyógyszerkiadások viseléséhez és a gyógyászati segédeszközök beszerzéséhez a rendkívüli települési támogatás keretében van lehetőség segítséget nyújtani aszociálisan rászorultaknak.

A méltányossági ápolási díjat a Képviselő-testület már korábban kivezette, így az a jelenleg hatályos helyi rendeltünkben sem szerepel. A 18. életévet betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére nyújtható támogatást nem javasolom bevezetni.

Az önkormányzati segély elnevezésében változik, megnevezése 2015. március 1. napjától: rendkívüli települési támogatás. A fő szabályozás nem változik, a helyi rendeletben egy évvel ezelőtt kidolgozásra került az önkormányzati segély feltételrendszerhez képest. Az elmúlt egy év tapasztalatai alapján az alább felsorolt többletkiadások jogcímeit javasolom kivezetni, mivel egy kérelem került ilyen többletkiadás miatt elbírálásra:

- a) a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása,
- b) a gyermek fogadásának előkészítése,
- c) a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartása,
- d) a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások.

Továbbá mivel a március 1-jétől hatályos Szt.-ben már nem szabályozza a pénzügyi tevékenységnek nem minősülő kamatmentes kölcsön formáját, így az már nem került a helyi rendeletben sem szabályozásra.

Hatásvizsgálat:

A tervezett jogszabály társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása: a rendelet megalkotásával összhangba kerül a helyi szociális ellátás a 2015. március 1. napján hatályba lépő törvényi szabályozással, mely során a méltányossági közgyógyellátás, adósságkezelési szolgáltatás mint segélyezési forma megszűnik, valamint beépül a települési és rendkívüli települési támogatás. Az új helyi szabályok megalkotásával a kérelmezők többsége továbbra is támogatásban részesül

2015. évre **16.752.860,- Ft** állami támogatás biztosított a központi költségvetésből az önkormányzat szociális feladatainak egyéb támogatására, **amelynek azonban csak egy része fordítható helyi hatáskörű szociális ellátásokra.** Ezen előirányzaton belül biztosított támogatás többek között egyes szociális ellátások (2015. január-március hónapokban folyósított foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az önkormányzat által 2015. évben fizetendő rendszeres szociális segély, a 2015. március 1-jét megelőzően megállapított lakásfenntartási támogatás ellátások) önrészére, a közfoglalkoztatási feladatok egyéb állami támogatással nem fedezett részére, a gyermekétkeztetés térítési díjának szociális alapon történő egyedi mérséklésére vagy elengedésére, **az önkormányzati helyi hatáskörű pénzbeli és természetbeni ellátások nyújtására,** valamint az állampolgárok lakáshoz jutásának települési önkormányzatok általi, szociális alapon történő támogatására használható.

Környezeti és egészségi következményei: a rendeletben foglaltak végrehajtásnak környezeti következményeket befolyásoló hatása nincs. A rendeletben foglalt rendkívüli települési támogatás lehetőséget biztosít a kérelmező egészségi állapotának (gyógyszer, gyógyászati segédeszköz) segítségnyújtásához.

Adminisztratív terheket befolyásoló hatások: a rendeletben foglaltak végrehajtásának az adminisztratív terheket befolyásoló hatása nincs.

A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: a rendelet megalkotásával összhangba kerül a települési és rendkívüli települési támogatás rendszere a 2015. március 1. napján hatályba lépő törvényi szabályozással, az önkormányzat határidőben eleget tesz a törvényi kötelezettségnek.

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Kérem a Tisztelte Képviselő-testületet előterjesztésem megtárgyalni és a helyi önkormányzati rendeleteket megalkotni szíveskedjen.

Dévaványa, 2015. február 16.

Szarka Andrea
igazgatási irodavezető